

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot uitvoering van Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles

Dit besluit van de Vlaamse Regering wijzigt het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles alsook het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot uitvoering van Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles, en beoogt op die manier uitvoering te geven aan het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuille.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Het besluit situeert zich binnen het beleidsdomein Economie.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het WT&T. advies nr. 2024/152 van 15 april 2024.

Op 19 april 2024 heeft de Vlaamse Regering het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor

financieringsfondsen en kredietportefeuilles en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot uitvoering van Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles principieel goedgekeurd. Aan de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale economie en Landbouw, werd gevraagd om het advies van de SERV en het advies van de Raad van State in te winnen over het voornoemd besluit van de Vlaamse Regering.

Op 6 mei 2024 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, het advies van de SERV ontvangen. De SERV formuleerde volgende opmerking:

“Wat het wijzigingsbesluit betreffende de ad-hocwaarborgen Gigarant betreft, stelt de SERV vast dat de waarborgovereenkomst in wijzigingsartikel 2 wordt aangegrepen om, in geval van succesrijke investeringsprojecten dankzij een gewaarborgde financieringsovereenkomst, winstuitkeringen of bonussen mogelijk te maken tijdens de looptijd van het krediet. Dit moet volgens de SERV dan wel expliciet als voorwaarde in de waarborgovereenkomst worden opgenomen. Dit impliceert dat ingeval van ongunstige ontwikkelingen van investeringsprojecten dergelijke winstuitkeringen of bonussen niet toegekend kunnen worden. Alleszins moet vermeden worden dat winstuitkeringen gebeuren bij de aanvang van het krediet, gezien de grote onzekerheid op dat ogenblik over de uitkomst van investeringsprojecten.”

De redenering van de SERV is niet helemaal in lijn met het huidige besluit en de wijzigingen die worden voorgesteld.

Het huidige besluit vermeldt het volgende: “De financiële middelen, verstrekt door financieringsovereenkomsten waaraan de waarborg is gehecht, mogen noch rechtstreeks noch onrechtstreeks, in welke vorm ook, worden aangewend om een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management van de kredietnemer, of van de ondernemingen die eraan verbonden zijn, vermeld in artikel 11 van het Wetboek van Vennootschappen. Het verbod geldt niet voor de vergoedingen die de kredietnemer op basis van bestaande overeenkomsten verschuldigd is tegen marktconforme voorwaarden, met uitzondering van elke vorm van bonus, winstuitkering of vervroegde terugbetaling van leningen.”

Het aangepast besluit vermeldt het volgende: “De financiële middelen die worden verstrekt door financieringsovereenkomsten waaraan de waarborg is gehecht, kunnen niet rechtstreeks of onrechtstreeks, in welke vorm ook, worden gebruikt om een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management van de kredietnemer, of van de ondernemingen die eraan verbonden zijn, vermeld in artikel 1:20 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen. Het verbod, vermeld in het tweede lid, geldt niet voor de vergoedingen die de kredietnemer op basis van bestaande of toekomstige overeenkomsten verschuldigd is tegen marktconforme voorwaarden. De waarborgovereenkomst kan de gevallen omschrijven waarin een vergoeding kan worden betaald.”

Het uitgangspunt blijft dat de financiële middelen, verstrekt door gewaarborgde financieringsovereenkomsten, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks, in welke vorm ook, mogen worden aangewend om een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management van de kredietnemer, of van de ondernemingen die eraan verbonden zijn. Dit wordt beoordeeld op moment van toekenning van de financiering. Het gaat dus over de aanwending van de financiële middelen verstrekt door de gewaarborgde financieringsovereenkomsten en niet over eventuele winsten die later worden gerealiseerd door deze financiering.

Dit voormelde verbod (met name het gebruiken van de gewaarborgde financiële middelen voor uitkeringen aan management of aandeelhouders) kent een specifieke uitzondering in het besluit. De uitzondering, dat vergoedingen die de kredietnemer op basis van bestaande overeenkomsten verschuldigd is tegen marktconforme voorwaarden mogen uitgekeerd worden, wordt behouden en is niet nieuw. Er wordt bijkomend wel gepreciseerd dat dit ook mogelijk is op basis van toekomstige overeenkomsten tegen marktconforme voorwaarden. Er is namelijk geen principieel beletsel dat nieuwe managers worden aangetrokken met de gelden die uit de gewaarborgde

financieringsovereenkomst voortvloeien. Verder wordt de passage “met uitzondering van elke vorm van bonus, winstuitkering of vervroegde terugbetaling van leningen” geschrapt. Voor zover de onderneming goed presteert, kunnen er in een marktconforme overeenkomst dergelijke afspraken zijn opgenomen. Het is daarbij inherent aan een marktconforme overeenkomst (en in bijzonder het systeem van een bonus) dat de onderneming goede resultaten dient te behalen alvorens er uitkeringen zullen plaatsvinden.

Uitkeringen aan aandeelhouders of management zijn mogelijk tijdens de looptijd van het krediet voor zover hier niet de middelen van het krediet worden gebruikt. Het regelgevend kader wijzigt in die zin niet. De waarborgovereenkomst kan uiteraard - indien gewenst - bepaalde voorwaarden opleggen die dergelijke uitkeringen verder beperken, zoals een voorafgaandelijke goedkeuring van Gigarant of het behalen van bepaalde convenanten in lijn ook met hetgeen is bepaald in de senior financiering. Het is daarbij inherent aan het wettelijk systeem van winstuitkeringen dat de onderneming voldoende goede resultaten moeten behalen opdat een winstuitkering wettelijk gezien mogelijk is. Indien dergelijke uitkeringen gebeuren bij aanvang van het krediet, dient zulks met een grote terughoudendheid te worden bekeken. De ontvangen gelden uit het gewaarborgde krediet kunnen namelijk niet worden aangewend om bonussen te betalen, aandeelhoudersleningen terug te betalen of een dividenduitkering te geven.

Op 17 juni 2024 heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor het economisch beleid, het advies van de Raad van State (advies 76.479/1) ontvangen.

In zijn advies over het besluit van de Vlaamse Regering meent de Raad van State dat de aldus gewijzigde waarborgregeling moet worden aangemeld bij de Europese Commissie. Er wordt geen gevolg gegeven aan de opmerking van de Raad van State en er zal geen aanmelding bij de Europese Commissie gedaan worden, met name omwille van volgende redenen.

Op grond van artikel 107(1) van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) moet aan vijf cumulatieve voorwaarden voldaan zijn opdat sprake is van staatssteun: (1) er wordt een voordeel verschaft; (2) aan een onderneming; (3) door middel van een transfer van overheidsmiddelen die bovendien toerekenbaar is aan de overheid; (4) het voordeel is selectief, in die zin dat bepaalde ondernemingen, of de productie van bepaalde goederen of diensten erdoor worden bevoordeeld; en (5) de maatregel heeft een (potentieel) mededingingsverstoring effect en een impact op het handelsverkeer tussen de Europese Lidstaten.

In het geval van een individuele waarborg wordt er volgens de Europese Commissie geen ‘voordeel’ verschaft en is er geen sprake van staatssteun wanneer aan elk van de volgende voorwaarden is voldaan van Sectie 3.2 van de Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155/10, 20 juni 2008). Deze voorwaarden luiden, zonder in detail in te gaan op elk ervan, als volgt:

- a) de waarborgen staan niet open voor kredietnemers in financiële moeilijkheden in de zin van de communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden (PB C 244/2, 1 oktober 2004);
- b) de omvang van de waarborgen valt goed te meten op het tijdstip van toekenning. Dit betekent dat de waarborgen met welbepaalde financiële transacties verband moeten houden, een vast maximumbedrag moeten betreffen en in de tijd beperkt moeten zijn;
- c) de waarborgen dekken niet meer dan 80% van elke uitstaande lening of andere financiële verplichting;
- d) voor de garanties wordt een marktconforme prijs betaald.

De ad-hocwaarborgen voor ondernemingen (Hoofdstuk III/1) en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles (Hoofdstuk III/2) verlenen geen ‘voordeel’ aan de begunstigde ondernemingen in de mate dat ze in overeenstemming zijn met elk van bovenstaande voorwaarden van Sectie 3.2 van de Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155/10, 20 juni 2008). Er is dan ook geen aanmelding vereist.

De toepasselijke regelgeving zal niettemin worden aangepast door deze voorwaarden voor elke waarborg meer te expliciteren om tekstueel te verankeren dat de door Gigarant verstrekte waarborgen voldoen aan de voorwaarden van Sectie 3.2 van de Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155/10, 20 juni 2008). Zo werden een aantal voorwaarden reeds aan artikelen 22/6, 22/7 en 22/8 van het decreet van 6 februari 2004 toegevoegd. Deze wijzigingen zijn doorgetrokken naar de respectieve uitvoeringsbesluiten, waarin tevens de overige voorwaarden van Sectie 3.2 van de Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155/10, 20 juni 2008) zullen worden geëxpliciteerd.

Bijgevolg kwalificeren de ad-hocwaarborgen voor ondernemingen (Hoofdstuk III/1) en de waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles (Hoofdstuk III/2) niet als staatssteun en moeten deze niet worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Ten overvloede kan nog worden verduidelijkt dat alle reeds door Gigarant verstrekte waarborgen onder Hoofdstuk III/1 en Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles, steeds met inachtneming van de Europese staatssteunregels werden toegekend en niet moesten worden aangemeld bij de Europese Commissie.

Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State (advies 76.479) op het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering, werd dit besluit van de Vlaamse Regering terug voor advies voorgelegd. Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 2 juli 2024.

De door de Raad van State gesuggereerde aanpassingen aan de aanhef en het artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering worden geïmplementeerd.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Bij decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles werd het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles gewijzigd.

Met voorliggend besluit wordt uitvoering gegeven aan de wijzigingen vervat in voornoemd decreet en worden een aantal andere punctuele aanpassingen gedaan.

Dit geschiedt zowel in het besluit van de Vlaamse Regering dat de waarborgen van Hoofdstuk III/1 van het decreet regelt (het Besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles) als in het Besluit van de Vlaamse Regering dat de waarborgen van Hoofdstuk III/2 van het decreet regelt (het Besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot bepaling van de voorwaarden voor de drie financieringstypes uit het 'bankenplan', vermeld in hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen).

De aanpassingen aan beide besluiten hebben eenzelfde filosofie.

Enkele aanpassingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot bepaling van de voorwaarden voor de drie financieringstypes uit het 'bankenplan', vermeld in hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen – alsook volledigheidshalve de toevoeging van een nieuwe paragraaf 2/1 in

artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles – hebben als bijkomend doel om, naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State op het voorontwerp van decreet, tekstueel te verankeren dat de door Gigarant verstrekte waarborgen voldoen aan de voorwaarden van Sectie 3.2 van de Mededeling van de Commissie betreffende de toepassing van de artikelen 87 en 88 van het EG-Verdrag op staatssteun in de vorm van garanties (PB C 155/10, 20 juni 2008). Deze voorwaarden luiden, zonder in detail in te gaan op elk ervan, als volgt:

- a) de waarborgen staan niet open voor waarborgnemers in financiële moeilijkheden in de zin van de communautaire richtsnoeren voor reddings- en herstructureringssteun aan ondernemingen in moeilijkheden (PB C 244/2, 1 oktober 2004);
- b) de omvang van de waarborgen valt goed te meten op het tijdstip van toekenning. Dit betekent dat de waarborgen met welbepaalde financiële transacties verband moeten houden, een vast maximumbedrag moeten betreffen en in de tijd beperkt moeten zijn;
- c) de waarborgen dekken niet meer dan 80% van elke uitstaande lening of andere financiële verplichting;
- d) voor de waarborgen wordt een marktconforme prijs betaald, waarbij voor de berekening ervan onder andere de volgende kenmerken in aanmerking dienen genomen te worden: bedrag en looptijd van de transactie, de door de waarborgnemer gestelde zekerheden en andere ervaring die een impact heeft op de beoordeling van het terugvorderingspercentage, de kans op wanbetaling door de waarborgnemer als gevolg van zijn financiële positie, de sector waarin deze actief is en de vooruitzichten in die sector.

Belangrijk is wel dat niet wordt geraakt aan de essentie van de waarborgregeling, zoals ze al jaren bestaat. Onder meer het concept, de doelstellingen en de doelgroepen blijven onveranderd. Voor de waarborghouders en ondernemingen blijft het wezen van de waarborgregeling, waarmee ze inmiddels vertrouwd zijn, behouden. Eerder gaat het om een actualisatie en worden een aantal specifieke onderwerpen geregeld, waarover doorheen de jaren een aantal vragen gerezen zijn.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Hoofdstuk I. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Artikel 1

Met dit artikel wordt de definitie van waarborgaanvraag opgeheven, aangezien niet meer met een afzonderlijke waarborgaanvraag als zodanig zal worden gewerkt. Daarnaast wordt de definitie van waarborgovereenkomst ingevoegd. De definitie van waarborgvennootschap wordt geactualiseerd.

Artikel 2

Artikel 2 van dit besluit wijzigt artikel 3, §1, tweede lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Naast de vervanging van de verwijzing naar het opgeheven artikel 11 van het (oud) Wetboek van Vennootschappen door artikel 1:20 van het Wetboek van Vennootschappen en Verenigingen, wordt ook een wijziging aangebracht aan de regeling inzake de uitkering van vergoedingen aan de aandeelhouders of het management van de kredietnemer of van de ondernemingen die eraan verbonden zijn.

Het uitgangspunt blijft dat de financiële middelen, verstrekt door gewaarborgde financieringsovereenkomsten, noch rechtstreeks noch onrechtstreeks, in welke vorm ook, mogen worden aangewend om een vergoeding te betalen aan de aandeelhouders of het management van

de kredietnemer, of van de ondernemingen die eraan verbonden zijn.

De uitzondering wordt ook behouden dat vergoedingen die de kredietnemer op basis van bestaande overeenkomsten verschuldigd is tegen marktconforme voorwaarden, wel mogen uitgekeerd worden. Er wordt gepreciseerd dat dit ook mogelijk is op basis van toekomstige overeenkomsten tegen marktconforme voorwaarden.

Er wordt uitdrukkelijk in de mogelijkheid voorzien om in de waarborgovereenkomst de gevallen te omschrijven waarin een vergoeding kan worden betaald. Zo is er bijvoorbeeld geen reden om te verbieden dat onder bepaalde voorwaarden uitkeringen geschieden in lijn met de winsten die de onderneming realiseert tijdens de looptijd van het krediet. Ook is er geen principieel beletsel dat nieuwe managers worden aangetrokken met de gelden die uit de gewaarborgde financieringsovereenkomst voortvloeien. Indien de winstuitkeringen gebeuren bij aanvang van het krediet, dient zulks met een grote terughoudendheid te worden bekeken. Het is inderdaad niet de bedoeling dat de ontvangen gelden uit het gewaarborgde krediet meteen worden aangewend om bonussen of dividenduitkering te geven.

Verder wordt in deze bepaling de verwijzing naar de waarborgaanvraag gewijzigd, gelet op het gegeven dat niet meer met een afzonderlijke waarborgaanvraag als zodanig wordt gewerkt.

Tevens voorziet artikel 2 van dit ontwerp in de opheffing van artikel 3, §2, vierde lid en §3 van voormeld besluit. Het decreet van 17 mei 2024 tot wijziging van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles heeft immers de verhoogde crisiswaarborg en van de COVID-19-waarborg opgeheven.

Artikel 3

Artikel 3 van dit besluit past artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles aan.

Wat artikel 3 van dit besluit betreft, is het belangrijk om te kaderen dat Gigarant hier een louter administratieve vereenvoudiging beoogt gezien een formele waarborgaanvraag geen meerwaarde met zich meebrengt in het beslissingsproces van Gigarant. De formele waarborgaanvraag, die met de aanpassing van artikel 3 van dit besluit wordt opgeheven, diende ondertekend te worden door de onderneming en bestond inhoudelijk uit een aantal elementen die pas laat in het proces van de waarborgbehandeling vaststaan en in een aantal gevallen ook niet relevant zijn om een beslissing te nemen over het verstrekken van een waarborg (cfr. infra). In de praktijk vindt de ondertekening daardoor vaak vlak voor de ondertekening van de waarborgovereenkomst plaats.

Voorafgaandelijk aan deze formele waarborgaanvraag, zijn er uiteraard reeds meerdere contacten tussen de bank, de onderneming en Gigarant waarbij een waarborgdossier wordt samengesteld en het dossier ten gronde wordt onderzocht. Op basis van dat waarborgdossier maakt PMV een adviesnota op. De adviesnota wordt vervolgens voorgelegd aan de beslissingsorganen van Gigarant. In principe zou na goedkeuring de waarborgovereenkomst kunnen worden gefinaliseerd (binnen het kader van het verstrekte mandaat) en ondertekend kunnen worden. Echter artikel 4 van het voormelde besluit (voor de opheffing van de formele waarborgaanvraag door dit besluit) voorziet in een goedkeuring van de waarborg op basis van een formele waarborgaanvraag. Dit betekent dat het dossier aldus na ondertekening van de waarborgaanvraag nog eens ter bekrachtiging zou moeten voorgelegd worden aan de raad van bestuur. Dit is een pure formaliteit en bijkomende administratieve belasting voor de werking van Gigarant die leidt tot onnodige vertragingen en ergernissen in samenwerking met de banken en de ondernemingen.

De administratieve vereenvoudiging die hier beoogd wordt, betreft enerzijds de loutere schrapping van het formele document "waarborgaanvraag" als overbodige administratieve stap in het

beslissingsproces en anderzijds de verduidelijking van de samenstelling van het waarborgdossier zodat hierin minimum alle elementen aanwezig zijn om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over het waarborgdossier zonder onnodige administratie en verklaringen dubbel te voorzien. Deze aanpassingen hebben echter geenszins tot doel om te raken aan de volledigheid van het waarborgdossier en het huidige beslissingsproces van Gigarant. Om één en ander te kaderen wordt hieronder eerst dieper ingegaan op het beslissingsproces van Gigarant.

Een dossier wordt aan de raad van bestuur van Gigarant voorgelegd aan de hand van een uitgebreide analysenota (PMV adviesnota). Om deze nota op te kunnen stellen en een zicht te krijgen op de risico's van het dossier, wordt eerst een waarborgdossier samengesteld door de benodigde informatie op te vragen bij zowel de bank (bv. analysenota bank, overzicht financieringen en zekerheden, rating,...) en de onderneming (financieel plan, presentatie bedrijf,...). Dit betreft een omstandig waarborgdossier, in veel gevallen uitgebreider dan hetgeen het besluit stipuleert. Dat de raad van bestuur moet kunnen beslissen op basis van een volledig waarborgdossier staat dus niet ter discussie.

Gigarant stelt in de feiten gradueel het waarborgdossier samen totdat het klaar is om in het besluitvormingstraject te gaan. Dit betekent dat het in de periode van de samenstelling van het waarborgdossier louter documenten en bestanden in voorbereiding betreft, waaraan nog vele wijzigingen en toevoegingen moeten gebeuren. In de voorbereidende fase is het met andere woorden nog niet mogelijk om de formele waarborgaanvraag op te maken. De raad van bestuur van Gigarant zal na deze fase een beslissing nemen op basis van een volledig en finaal waarborgdossier. In dit waarborgdossier moeten de belangrijkste voorwaarden van de financieringsovereenkomst duidelijk zijn. De finalisatie van de contractdocumentatie zal vervolgens plaatsvinden, uiteraard rekening houdend met de grenzen van het verkregen mandaat.

Gelet op het bovenstaande past dit besluit artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles aan door te verwijzen naar een waarborgdossier waarin alle elementen - vereist om een weloverwogen beslissing te nemen voor het relevante beslissingsorgaan - aanwezig zijn, zonder onnodige tijdrovende administratie.

Het besluit wijzigt artikel 4, 2° van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles door niet langer te verwijzen naar de interestvoet en de andere contractuele voorwaarden van de financieringsovereenkomst. De interestvoet van een financiering wordt vaak pas bepaald bij het opmaken van de kredietdocumentatie door de bank, wat pas gebeurt na finale goedkeuring in het beslissingsproces door Gigarant en de bank. Hetzelfde geldt voor het aflossingsschema. Daarenboven is de interestvoet zelf niet relevant voor Gigarant. Wel is het zo dat de marge die de banken rekenen, de houvast is voor de berekening van de waarborgpremie. Dit kan ook een vork zijn waarbinnen de marge zich zal bevinden. Daarom wordt dit element vermeld als onderdeel van het waarborgdossier. Daarnaast is het belangrijk te noteren dat Gigarant maatwerk aflevert en dat in dergelijke grote dossiers vaak wordt onderhandeld over de laatste punten en komma's van de finale contractdocumentatie tot op de dag voor ondertekening. De belangrijkste voorwaarden van de contractdocumentatie dienen uiteraard wel gekend te zijn en de raad van bestuur (en de Vlaamse Regering, voor zover van toepassing) neemt hiervan kennis als deel van het waarborgdossier. Dit is ook de huidige interpretatie van het decreet. Binnen de grenzen van het gegeven mandaat kan de contractdocumentatie vervolgens gefinaliseerd worden.

Het besluit wijzigt verder artikel 4, 7° van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Er wordt bij elke waarborg een engagementsverklaring over de werkgelegenheid zoals vermeld in artikel 22/2, 7° van

het decreet van 6 februari 2004, opgenomen in de waarborgovereenkomst. Het is dan ook niet nodig om hier een aparte verklaring voor te laten ondertekenen. Wel voorziet dit besluit dat het waarborgdossier een overzicht bevat van de historische tewerkstelling en een indicatie van de gevraagde engagementsverklaring over de werkgelegenheid die definitief zal worden verwerkt in de waarborgovereenkomst.

Het besluit schrapt artikel 4, 8° van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles gezien Gigarant verstrekt slechts waarborgen verstrekt vanaf 1,5 mln. euro en dan wordt geen waarborg verstrekt op basis van de generieke waarborgregeling.

Tot slot is de eenzijdige verbintenis, vermeld in artikel 3, §1, tweede lid van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles (verbintenis waarin bepaald is dat verstrekte middelen niet mogen worden aangewend om vergoedingen te betalen aan aandeelhouders/management) standaard opgenomen in de waarborgovereenkomst. Deze bepaling werd dus geschrapt.

Artikel 4

Via artikel 4 van dit besluit wordt artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles aangepast aan het gegeven dat niet langer afzonderlijke waarborgaanvragen dienen te worden ingediend.

Verder wordt verduidelijkt dat PMV een advies verstrekt over het (in de toekomst beperktere) waarborgdossier, dat door Gigarant worden overgemaakt.

Artikel 5

Artikel 5 van dit besluit voert een aantal wijzigingen door aan artikel 6 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

Zo wordt deze bepaling aangepast aan het afschaffen van een formele waarborgaanvraag.

Verder wordt gepreciseerd dat Gigarant, naast de bevoegdheid om bijkomende zekerheden te vragen voor ze de waarborg goedkeurt, ook de bevoegdheid heeft om een aanpassing te vragen van de voorwaarden van de financieringsovereenkomst.

Ook wordt verduidelijkt dat waarborgen die hoger zijn dan 10.000.000 euro of waarvan het waarborgpercentage hoger is dan 75%, wel degelijk nog steeds onderworpen zijn aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering. Er wordt gepreciseerd dat de goedkeuring van de Vlaamse Regering niet langer vóór de finale goedkeuring door de raad van bestuur van Gigarant dient te geschieden. Dit laat dus de mogelijkheid open voor de raad van bestuur van Gigarant om de waarborg goed te keuren op voorwaarde van een latere goedkeuring door de Vlaamse Regering, in welk geval nadien geen nieuwe beslissing van de raad van bestuur van Gigarant vereist is. Indien de Vlaamse Regering daarentegen opmerkingen formuleert, zal de raad van bestuur van Gigarant evident wel nog een nieuwe beslissing moeten nemen over het waarborgdossier, waarbij hij rekening houdt met de opmerkingen van de Vlaamse Regering.

Verder wordt gepreciseerd dat de waarborg op zijn vroegst in werking treedt na de ondertekening van de waarborgovereenkomst door de kredietgever en de waarborgvennootschap, en na de ontvangst door de waarborgvennootschap van de betaling van de eerste waarborgpremie, maar dat

de waarborgovereenkomst een strengere regeling kan bevatten op het vlak van de inwerkingtreding van de waarborg.

Ten slotte wordt verduidelijkt dat Gigarant de waarborg niet eenzijdig kan opzeggen gedurende de looptijd ervan, maar dat de waarborgovereenkomst wel de gevallen kan bepalen waarin Gigarant de waarborg wél eenzijdig kan opzeggen.

Artikel 6

Artikel 6 van dit besluit voert een aanpassing door in artikel 7, paragraaf 1/1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. In beginsel is de waarborgpremie op voorhand door de kredietnemer te betalen en is de eerste waarborgpremie binnen tien werkdagen na de ondertekening van de waarborgovereenkomst te betalen. Er wordt in de uitdrukkelijke mogelijkheid voorzien dat de waarborgovereenkomst een afwijkende regeling kan bevatten op het vlak van de betaling van de waarborgpremie. Dit kan bijvoorbeeld opportuun zijn in de gevallen dat de waarborgovereenkomst reeds werd ondertekend, maar er indicaties zijn dat het krediet op dat moment nog niet opgenomen zal zijn.

Tot slot wordt een nieuwe paragraaf 2/1 ingevoegd omtrent de berekening van de waarborgpremie, opdat in het toepasselijke besluit tekstueel wordt verankerd dat de waarborgen, vermeld in artikel 22/4, voldoen aan de Europese staatssteunregels.

Artikel 7

Artikel 7 van dit besluit voert een aantal aanpassingen door in artikel 8, paragraaf 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles. Naast het schrappen van de verwijzingen naar de waarborgaanvraag, wordt de termijn waarbinnen de onderneming een verklaring over de doelstellingen inzake tewerkstelling aan Gigarant bezorgd, verlengd van 90 dagen naar 210 dagen. Dit ligt in lijn met de jaarlijkse verslaggeving die op grond van het vennootschapsrecht verplicht is en de termijnen die in dat verband gelden.

Artikel 8

Artikel 8 van dit besluit voert een aanpassing door in artikel 9 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles.

In paragraaf 1, tweede lid, wordt erin voorzien dat Gigarant afstand kan doen van de mededeling per aangetekende brief van de afroep.

Hoofdstuk II. Wijzigingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot bepaling van de voorwaarden voor de drie financieringstypes uit het 'bankenplan', vermeld in hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen

Artikel 9

Deze bepaling behoeft geen toelichting.

Artikel 10

Via artikel 10 van dit besluit wordt artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 aangepast aan het gegeven dat het opschrift van het decreet van 6 februari 2004 inmiddels werd gewijzigd en dat niet langer afzonderlijke waarborgaanvragen dienen te worden ingediend.

Verder wordt de definitie van een waarborgvennootschap ingevoegd.

Artikel 11

Via artikel 11 van dit besluit worden in artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 een aantal aanpassingen doorgevoerd opdat de waarborgen, vermeld in artikelen 22/6, 22/7 en 22/8, voldoen aan de Europese staatssteunregels zoals uiteengezet in de algemene toelichting. Het gaat met name om de aanpassingen in het eerste en tweede lid van paragraaf 1, de aanpassingen en toevoegingen in punt 1° van paragraaf 1, de toevoeging van punt 3° van paragraaf 1, alsook de toevoeging van paragraaf 2.

Artikel 12

Via artikel 12 van dit besluit wordt artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 aangepast aan het gegeven dat niet langer afzonderlijke waarborgaanvragen dienen te worden ingediend. Het betreft een wijziging analoog als diegene die artikel 3 doorvoert ten aanzien van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009.

Artikel 13

Er wordt verduidelijkt dat waarborgen die hoger zijn dan 10.000.000 euro en nu ook waarborgen waarvan het waarborgpercentage hoger is dan 75%, nog steeds onderworpen zijn aan de goedkeuring van de Vlaamse Regering. Er wordt gepreciseerd dat de goedkeuring van de Vlaamse Regering niet langer vóór de finale goedkeuring door de raad van bestuur van Gigarant dient te geschieden. Dit laat dus de mogelijkheid open voor de raad van bestuur van Gigarant om de waarborg goed te keuren op voorwaarde van een latere goedkeuring door de Vlaamse Regering, in welk geval nadien geen nieuwe beslissing van de raad van bestuur van Gigarant vereist is. Indien de Vlaamse Regering daarentegen opmerkingen formuleert, zal de raad van bestuur van Gigarant evident wel nog een nieuwe beslissing moeten nemen over het waarborgdossier, waarbij hij rekening houdt met de opmerkingen van de Vlaamse Regering.

Artikel 14

Er wordt gepreciseerd, naar aanleiding van de wijziging die artikel 5, 5° doorvoert aan artikel 6, §3, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009, dat de waarborg op zijn vroegst in werking treedt na de ondertekening van de waarborgovereenkomst door de kredietgever en de waarborgvennootschap, en na de ontvangst door de waarborgvennootschap van de betaling van de eerste waarborgpremie, maar dat de waarborgovereenkomst wel een strengere regeling kan bevatten op het vlak van de inwerkingtreding van de waarborg.

Artikel 15

Via artikel 15 van dit besluit wordt in artikel 7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 een nieuwe paragraaf 1 ingevoegd omtrent de berekening van de waarborgpremie, opdat de waarborgen, vermeld in artikelen 22/6, 22/7 en 22/8, voldoen aan de Europese staatssteunregels zoals uiteengezet in de algemene toelichting. De twee bestaande leden worden om deze reden hernummerd tot een tweede en derde paragraaf.

Daarnaast wordt in het tweede lid, dat via dit besluit wordt hernummerd tot paragraaf 3, tevens verwezen naar de waarborgen vermeld in artikel 22/6 en artikel 22/7 opdat de sanctie, waarover sprake in deze paragraaf, voor voormelde waarborgen dezelfde zou zijn als voor de waarborgen vermeld in artikel 22/8.

Hoofdstuk III. Slotbepalingen

Artikel 16

Deze bepaling behoeft geen toelichting.

Artikel 17

Deze bepaling behoeft geen toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Tot op heden (cijfers per 31/3/2024) is Gigarant zelf bedruipend in die zin dat sinds de start van de regeling de totale premie-inkomsten (75,6 miljoen euro) de cumul van de werkingskosten (27,3 miljoen euro) en de uitbetaalde afroepen (32,6 miljoen euro) dekken.

Er wordt met de wijzigingen geen bijkomende weerslag op de begroting geraamd aangezien de Vlaamse Regering gebruik maakt van het reeds eerder goedgekeurde waarborgbudget van 3 miljard euro. Ook de aanpassingen die op basis van voortschrijdend inzicht werden voorzien aan het decretaal kader inzake het verstrekken van waarborgen voor kredietportefeuilles heeft geen bijkomende weerslag op de geraamde begroting aangezien het totale gezamenlijke bedrag aan verstrekte ad-hoc waarborgen aan ondernemingen en verstrekte waarborgen voor kredietportefeuilles het plafondbedrag van 3 miljard euro cumulatief niet kan overschrijden. Beide types van waarborgen zullen economisch aan dezelfde risicoanalyse worden onderworpen.

In geval van default in een waarborgdossier zullen vooreerst de zakelijke en persoonlijke zekerheden (indien voorhanden) worden uitgewonnen en pas daarna het eigen vermogen van Gigarant NV worden aangesproken. Daartoe beschikt Gigarant op heden over een kapitaal van 300 miljoen euro en een cashpositie, per 31/3/2024, ten belope van 367 miljoen euro. Pas als het eigen vermogen van Gigarant NV ooit ontoereikend wordt, is de Vlaamse Gemeenschap decretaal gehouden om bij te springen.

Het ongunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 29 november 2023.

Artikel 3 van voorgelegd besluit past artikel 4 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles aan. Er zou afgestapt worden van een formele waarborgaanvraag, die op één welbepaald moment wordt ingediend. Hiermee wordt een verlichting van de administratieve lasten beoogd. Gigarant zou volgens voorgelegd besluit gradueel het waarborgdossier opstellen totdat het klaar is om het besluitvormingstraject in te gaan. De Inspectie van Financiën is weinig overtuigd inzake de doelmatigheid van deze wijzigingen.

Momenteel zijn er geen directe aanwijzingen dat de administratieve last in de waarborgdossiers te hoog is en de Inspectie van Financiën betwijfelt dat vooropgestelde wijziging de facto een vereenvoudiging inhoudt. Gigarant zal overeenkomstig de voorgelegde ontwerpnota immers beschikken over tijdelijke en onafgewerkte documenten, waaraan nog wijzigingen aan kunnen en/of moeten gebeuren.

De vereiste volledigheid van een waarborgdossier, klaar om in het besluitvormingstraject te gaan, wordt overeenkomstig voorgelegde ontwerpnota aan de Vlaamse Regering verder ook afgeslankt.

Volgende elementen zouden geen deel meer dienen uit te maken van het waarborgdossier:

- de interestvoet en de andere contractuele voorwaarden van de financieringsovereenkomst
- de eenzijdige verbintenis, vermeld in artikel 3, §1, tweede lid (verbintenis waarin bepaald is dat verstrekte middelen niet mogen worden aangewend om vergoedingen te betalen aan aandeelhouders/management)
- een engagementsverklaring over de werkgelegenheid als vermeld in artikel 22/2, 7°, van het decreet van 6 februari 2004;

- een uiteenzetting van de motieven waarom geen waarborg kan worden verkregen in het kader van het decreet van 10 december 2021 houdende een generieke waarborgregeling voor ondernemingen.

De Inspectie van Financiën is van oordeel dat het afstappen van een formele waarborgaanvraag en het afslanken van het waarborgdossier geen doelmatige wijzigingen zijn. Het moet immers de bedoeling zijn dat Gigarant en bovenal zijn Raad van Bestuur beschikt over afgewerkte en volledige documenten en een allesomvattend waarborgdossier om het juist in te kunnen schatten en over te kunnen gaan tot correcte besluitvorming.

Gelet op bovenstaand ongunstig advies van Inspectie van Financiën werd artikel 3 van dit besluit aangepast en verduidelijkt, rekening houdend met de geformuleerde bezorgdheden. Het is niet de bedoeling om geen volledig en allesomvattend waarborgdossier voor te leggen ter beslissing. Er werd enkel een administratieve vereenvoudiging beoogd, gezien de formele waarborgaanvraag door de banken, de ondernemingen en Gigarant als tijdrovend, bureaucratisch en onnuttig wordt beschouwd. Er dient op gewezen te worden dat het waarborgdossier in de praktijk vaak zelfs veel uitgebreider zal zijn dan de elementen opgenomen in het besluit. Wel is het belangrijk om duidelijk te stellen welke elementen in elk geval deel dienen uit te maken van het waarborgdossier en ook nuttig en noodzakelijk zijn om een weloverwogen beslissing te kunnen nemen over een waarborgdossier.

Deze vereenvoudiging en de argumentatie voor elke schrapping afzonderlijk wordt uitgebreid toegelicht met de nodige nuances en verduidelijkingen in de toelichting bij de artikelen (artikel 3). Daarnaast is de samenstelling van het waarborgdossier opnieuw uitgebreid opdat dit een volledig en allesomvattend dossier zou zijn en bovendien de realiteit beter reflecteert.

Het aangepaste besluit werd opnieuw ter advies voorgelegd en de Inspectie van Financiën verleende op 22 januari 2024 een gunstig advies.

Naar aanleiding van een opmerking van de Raad van State (advies 76.479/1) op het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot bepaling van de voorwaarden voor de drie financieringstypes uit het 'bankenplan', vermeld in hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 betreffende een waarborgregeling voor kleine, middelgrote en grote ondernemingen, wordt dit besluit van de Vlaamse Regering terug voor advies voorgelegd.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën werd verleend op 2 juli 2024.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 8 februari 2024.

B. ESR-TOETS

/

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

/

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar goedkeuring te geven aan het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering;

2° de Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw te gelasten het bijgaande besluit van de Vlaamse Regering te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 april 2009 tot uitvoering van Hoofdstuk III/1 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles en het besluit van de Vlaamse Regering van 13 september 2013 tot uitvoering van Hoofdstuk III/2 van het decreet van 6 februari 2004 houdende ad-hocwaarborgen voor ondernemingen en waarborgen voor financieringsfondsen en kredietportefeuilles
- Advies van de Inspectie van Financiën dd. 29 november 2023, 22 januari 2024 en 2 juli 2024
- Begrotingsakkoord dd. 8 februari 2024
- Advies van de SERV dd. 6 mei 2024
- Advies van de Raad van State dd. 17 juni 2024